

234.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie statystyki cen artykułów pierwszej potrzeby w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dn. 21 października 1919 roku o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. № 85, poz. 464), tudzież na podstawie art. 2 punkt 15 ustawy z dnia 16 czerwca 1922 roku o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie województwa śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującym (Dz. U. R. P. № 46, poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Magistraty miast, liczących powyżej 25 tysięcy mieszkańców oraz tych miast mniejszych, które oznaczy Główny Urząd Statystyczny, są obowiązane do zbierania wiadomości o cenach artykułów pierwszej potrzeby, stosownie do niniejszego rozporządzenia i do wydanych celem jego wykonania zarządzeń Głównego Urzędu Statystycznego. Wykaz podlegających statystyce artykułów pierwszej potrzeby ustalać będzie periodycznie Główny Urząd Statystyczny.

§ 2. Miesięczne wykazy cen, sporządzone według wzoru i instrukcji wydawanych przez Główny Urząd Statystyczny, magistraty miast przesyłają najpóźniej dnia 7 następnego miesiąca do Głównego Urzędu Statystycznego.

Pierwsze sprawozdanie winno być przesłane za miesiąc kwiecień najpóźniej dnia 7 maja 1923 roku.

§ 3. Magistraty miast prowadzą u siebie księgi notowań, do których wpisują dane przesyłane do Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 4. Dla wyrażenia opinii o cenach, notowanych przez funkcjonariuszy miejskich, zarządy miast powołują Komisje Rzeczoznawców złożone z 6 osób, reprezentujących: kooperatywy, związki zawodowe robotnicze, przemysł, handel, rolnictwo i zarząd miasta.

Przewodniczącym komisji jest przedstawiciel zarządu miasta. Członków komisji powołuje magistrat. O składzie komisji magistrat zawiadamia Główny Urząd Statystyczny.

Protokoły z posiedzeń komisji przesyła magistrat wraz z wykazami cen do Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 5. Wszystkie osoby, które ze względu na swój zawód mogą udzielić informacji o cenach, obowiązane są do udzielenia tych informacji na żądanie wyznaczonych przez magistrat do notowania cen funkcjonariuszów.

§ 6. W razie udzielania odmowy informacji względnie podawania danych świadomie nieprawdźliwych osoby, wymienione w § 5, podlegają karze do wysokości przewidzianej w art. 5 ustawy o organizacji statystyki administracyjnej z dnia 21 paździer-

nika 1919 r. Kary te wymierza władza administracyjna I instancji, stronie zaś służy odwołanie się według obowiązujących ustaw, a zwłaszcza przy odpowiedzialności zastosowaniu przepisów pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych w sprawach o wykroczenia z dnia 23 kwietnia 1883 r. (Pruski Zb. Ust. str. 65).

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *W. Sikorski*

235.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dn. 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. № 85, poz. 464) tudzież na podstawie art. 2 punkt 15 ustawy z dn. 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie województwa śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych ustaw innych oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującym (Dz. U. R. P. № 46, poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Wszystkie zajmujące się wytwarzaniem lub przetwarzaniem dóbr zakłady przemysłowe tak państwowe, jak komunalne i prywatne, zatrudniające 20 robotników lub więcej oraz zakłady zatrudniające wprawdzie mniej robotników, lecz wyznaczone przez Główny Urząd Statystyczny, są obowiązane z upływem każdego miesiąca, najpóźniej dnia 5 następnego miesiąca, przysyłać sprawozdania o stanie zatrudnienia według wzoru przepisane przez Główny Urząd Statystyczny do Głównego Urzędu Statystycznego oraz równocześnie odpis tego sprawozdania do urzędu wojewódzkiego.

§ 2. Na wypadek zawieszenia lub zaprzestania albo wznowienia produkcji zakłady wymienione w § 1 mają obowiązek zawiadomić o tym fakcie w ciągu tygodnia z podaniem przyczyny Główny Urząd Statystyczny oraz urząd wojewódzki.

§ 3. Zakłady wymienione w § 1, nawet w razie czasowego zmniejszenia się liczby robotników poniżej 20, powinny nieprzerwanie nadsyłać zwykłe sprawozdania miesięczne.

§ 4. Za regularne nadsyłanie przepisanych sprawozdań oraz prawdziwość danych zawartych w sprawozdaniach, odpowiedzialność ponoszą właściciele, względnie kierownicy zakładów wskazanych w § 1.

§ 5. Osoby wymienione w § 4, winne wykroczenia przeciw przepisom, zawartym w paragrafach 1 do 3 niniejszego rozporządzenia, podlegają karze

grzywny do mk. 100.000, a w razie niemożności uiszczenia grzywny — karze aresztu do jednego miesiąca; w razie powtórnego wykroczenia może być wymierzona kara w wysokości podwójnej. Kary te wymierza władza administracyjna I instancji, stronie zaś służy odwołanie się według obowiązujących przepisów, a zwłaszcza przy odpowiednim zastosowaniu przepisów pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych w sprawach o wykroczenia z dn. 23 kwietnia 1883 r. (Pr. zb. ust. str. 65).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *W. Sikorski*

236.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie organizacji statystyki ruchu naturalnego ludności w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dn. 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. № 85 poz. 464) tudzież na podstawie art. 2 punkt 15 ustawy z dn. 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie województwa śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującym (Dz. U. R. P. № 46 poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Urzędnicy stanu cywilnego w górnośląskiej części województwa śląskiego obowiązani są z faktów zarejestrowanych przez nich w księgach stanu cywilnego przesyłać co kwartał Głównemu Urzędowi Statystycznemu sprawozdanie indywidualne według formularzy przez tenże Urząd ustanowionych oraz udzielać mu wszelkich informacji i wyjaśnień faktów tych dotyczących. Urzędnicy stanu cywilnego winni się w tejsze mierze stosować do instrukcji wydawanych przez Główny Urząd Statystyczny.

Pierwsze sprawozdania będą przesłane do Głównego Urzędu Statystycznego najpóźniej dnia 15 maja 1923 r. i obejmować będą okres od 1 stycznia do 31 marca 1923 roku.

Tylko w miastach większych posiadających własne biura statystyczne, wyliczonych w ogłoszonym co roku w Monitorze Polskim wykazie, przesyłają urzędnicy stanu cywilnego sprawozdania indywidualne do tych biur co tydzień, skąd po upływie kwartału będą one odsyłane do Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 2. Na mocy porozumienia Głównego Urzędu Statystycznego z magistratami większych miast, mogą być przeznaczone dla danego miasta formularze, uzupełnione dodatkowymi pytaniami. Powstająca w ten sposób nadwyżkę kosztów ponosi magistrat miasta.

§ 3. Formularze statystyczne będą drukowane w języku polskim i w tymże języku należy je wypełniać.

§ 4. W razie nieprzestrzegania lub wadliwego wypełniania przez urzędników stanu cywilnego obowiązków, wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, winni na wniosek Głównego Urzędu Statystycznego mogą być pociągnięci przez władzę nadzorczą do odpowiedzialności — w myśl § 11 ustawy Rzeszy Niemieckiej z dn. 6 lutego 1875 r. o stwierdzeniu stanu cywilnego i o zawieraniu ślubów (dz. ust. Rzeszy str. 23) — przyczem przez władzę nadzorczą należy rozumieć:

- a) w gminach wiejskich — w I instancji starostę, jako przewodniczącego wydziału powiatowego, w II instancji — wojewodę,
- b) w gminach miejskich — w I instancji wojewodę, w instancji wyższej — Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Za każdą kartę statystyczną, wypełnioną prawidłowo, urzędnik stanu cywilnego otrzymuje 10 marek polskich tytułem zwrotu wydatków za materiały piśmienne. Oprócz tego, Główny Urząd Statystyczny pokrywa wydatki urzędników stanu cywilnego na opłaty pocztowe.

Sumy należne będą przekazywane przez Główny Urząd Statystyczny w markach polskich co kwartał po nadesłaniu kart z tegoż kwartału.

§ 6. Główny Urząd Statystyczny ma prawo używania do pomocy pośrednictwa w stosunkach z urzędami stanu cywilnego władz administracyjnych I instancji i może się do nich zwracać bezpośrednio.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *W. Sikorski*

237.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie spisu gospodarstw rolnych i leśnych powyżej 50 ha. ogólnego obszaru w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dn. 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. № 85 poz. 464) tudzież na podstawie art. 2 punkt 15 ustawy z dn. 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie województwa śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującym (Dz. U. R. P. № 46 poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. W ciągu miesiąca maja 1923 r. będzie przeprowadzony na obszarze powiatów górnośląskiej części województwa śląskiego spis gospodarstw rolnych i leśnych ponad 50 ha. ogólnego obszaru (ponad 190 morgów magdeburgskich) według instrukcji 1 formularza wydanego przez Główny Urząd Statystyczny.